

PLAYING DREAMS
מנגנת לך חלום

מקאם כורד - 3 CURD

דוגמא נוספת לשיר במקאם כורד היא השיר "אני העבד" שיר ישן ונוסטלגי משנות השמונים

(מצורפת דוגמא של המנגינה)

השיר הולחן ממש על מקאם כורד "טהור", עם סטייה קלה מהמקאם בתיבה 40 מנקודת המבט שלי, כפי איך שאני חווה את האווירה של הסולם הזה, ומהדוגמאות שנתתי בפעם הקודמת ובפעם זו- האופי שלו דומה לאופי של סולם מנורי, שכן הוא שונה ממנו רק בצליל אחד- ישנו מרווח של חצי טון מהצליל הראשון לשני בסולם במקום מרווח של טון שלם, אבל השינוי הקטן הזה יוצר שנוי גדול מאד באווירה- הוא נשמע הרבה יותר דרמטי, באזני הוא מצטייר "אחיו הגדול והרציני" של המינור...

כפי שאמרנו המוזיקה המזרחית לא מתייחסת להרמוניה, רוב רובה של המוזיקה המזרחית הקדומה מנוגנת יוניסון

לכן, מנקודת מבט מערבית המאדירה את ההרמוניה, נוסף פן מעניין מאד

יש כאן הפתעה-

בעוד שבסולם מנורי ומזורי הדומיננטה נמצאת על החמישית, והסוב נמצאת על הרביעית, כאן הדומיננטה יושבת דוקא על הדרגה השניה, הסוב נמצאת על השביעית, וכשרוצים להתרחק יותר מגיעים לרביעית (מן "סוב" רחוק יותר), ואילו החמישית (שהיא בסולם זה מוקטנת) אין כאן כמעט בכלל מקום! לדוגמא- בשיר זה המנוגן על מי, הדרגות הכי פעילות הן-

מי מינור- הדרגה הראשונה

פה מזור- הדרגה השניה בסולם, הנשמעת ממש כשאלה לדרגה הראשונה, (דומיננטה)

רה מינור- שהיא הדרגה השביעית בסולם- הסוב דומיננטה

לפעמים גם מגיעים ללה מינור שהיא הדרגה הרביעית. (עוד סוב, רחוק יותר)

הדרגות המשניות הן-

סול מזור שהוא השלישית,

דו מזור שהוא השישית,

ואילו הדרגה החמישית שהיא אקורד סי מוקטן, לא מופע בכלל,

רק בתיבה 40, באיזור הסטייה מהמקאם מופיע אקורד סי מינור- לא קשור לסולם.

זה מה שנותן להבין שכל האינטרקציה, תחושת המתח וההרפיה החוקיות, והרבה מאד יסודות מוצקים שאנו מכירות מהסולמות מז'ור ומינור אינם שייכים לסולמות האחרים, הגם שהם דיאטוניים,

למרות שהם קיימים על המקלדת, ומכילים אך ורק טונים וחצאי טונים.

ייתכן שזו היתה אחת מהסיבות של המלחינים המערביים להדיר אותם לגמרי מהמוזיקה הקלאסית. משום שזו "שפה" אחרת לגמרי מבחינה הרמונית, ואי לכך זו גם חוויה אחרת לגמרי.

בהמשך אביא בעז"ה דוגמאות נוספות, על מנת להרחיב ולהעמיק את ההבנה על סולם - מקאם זה

האזנה ערבה

בטי זיאת